

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 28 mei 2019 met nummer RvVb-A-1819-1020
in de zaak met rolnummer 1718-RvVb-0394-A

Verzoekende partijen	de bvba VAN DEN BOSSCHE TUINAANLEG vertegenwoordigd door advocaat Tom SWERTS met woonplaatskeuze op het kantoor te 2800 Mechelen, Antwerpsesteenweg 16-18
Verwerende partij	de deputatie van de provincieraad van ANTWERPEN
Tussenkommende partijen	1. de heer Benny BOLSENS 2. mevrouw Liesbeth SMET vertegenwoordigd door advocaat Koen VAN WYNSBERGHE met woonplaatskeuze op het kantoor te 9860 Oosterzele, Kwaadbeek 47a

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 22 februari 2018 de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 7 december 2017.

De verwerende partij heeft het administratief beroep van de verzoekende partij tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Bornem van 10 juni 2013 onontvankelijk verklaard.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Bornem heeft aan de aanvrager een stedenbouwkundige vergunning verleend voor het bouwen van een serre en een loods en het aanleggen van een vijver en verharding en het plaatsen van een automatenhuisje op de percelen gelegen te 2880 Bornem, Boskant 66, met als kadastrale omschrijving afdeling 2, sectie E, nummers 261 N, 261 K, 262 D, 245 E en 245 D.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.

De tussenkommende partijen verzoeken met een aangetekende brief van 2 mei 2018 om in de procedure tot vernietiging tussen te komen.

De voorzitter van de Raad verleent de tussenkommende partijen met een beschikking van 21 augustus 2018 toelating om in de debatten tussen te komen.

2.

De verwerende partij dient een antwoordnota en het administratief dossier in. De tussenkomende partijen dienen een schriftelijke uiteenzetting in. De verzoekende partij dient een wederantwoordnota in.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 30 april 2019.

Advocaat Jonas DE WIT *loco* advocaat Tom SWERTS voert het woord voor de verzoekende partij. Advocaat Koen VAN WYNSBERGE voert het woord voor de tussenkomende partijen.

De verwerende partij verschijnt schriftelijk.

3.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. FEITEN

1.

De aanvraag kent een voorgeschiedenis.

De eerste tussenkomende partij dient op 27 maart 2013 namens de aanvrager bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Bornem een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“het bouwen van een serre en een loods en het aanleggen van een vijver en verharding en plaatsen van een automaten huisje”* op de percelen gelegen te 2880 Bornem, Boskant 66.

De percelen liggen volgens de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan ‘Mechelen’, vastgesteld met koninklijk besluit van 5 augustus 1976 in agrarisch gebied.

De percelen liggen ook binnen de grenzen van het bijzonder plan van aanleg ‘landelijk gebied zuidelijke strook deel 1’, goedgekeurd op 27 maart 1980, in een zone voor agrarische gebieden.

Er wordt geen openbaar onderzoek georganiseerd. Er wordt naar aanleiding van het aangevraagde project door de verzoekende partij op 26 april 2013 spontaan een bezwaarschrift ingediend.

Het Departement Landbouw en Visserij, afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling Antwerpen adviseert op 3 mei 2013 gunstig.

De gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar adviseert op 3 juni 2013 voorwaardelijk gunstig.

Het college van burgemeester en schepenen verleent op 10 juni 2013 een stedenbouwkundige vergunning aan de derde tussenkomende partij. Het college beslist:

“...

Op 29-04-2013 werd een spontaan bezwaarschrift ontvangen.

Volgend standpunt wordt ingenomen:

De serre wordt opgericht aansluitend aan een bestaand landbouwbedrijf.

Het landbouwbedrijf is gelegen in een bebouwde cluster aan het kruispunt Oppuursesteenweg- Boskant, met in omgeving andere landbouwbedrijven en enkele woningen.

Rondom de serre wordt grotendeels een streekeigen groenscherm voorzien.

Hierdoor zorgt het project voor een concentratie van gebouwen waardoor de open ruimte zo min mogelijk wordt aangetast.

Het betreft een bedrijf dat gespecialiseerd is in het kweken van prei. In het kader van diversificatie van teelten wordt een nieuwe glasserre voorzien voor aardbeienteelt.

De 6,3 m hoge serre wordt voorzien op ongeveer 45 m van de achtergevel van de woning Boskant 64.

Er zal in serre stuurlicht worden toegepast. Stuurlicht is niet hetzelfde als assimilatieverlichting, welke 3.000 uur per jaar brandt en 80%'s nachts.

Het stuurlicht wordt enkel in februari en maart ingezet gedurende een maximale periode van 37 tot 45 dagen.

De afstand tot woongebied met landelijk karakter is minimum 300 m.

De afstand tot woongebied is minimum 500 m.

De serre wordt uitgerust met gevelschermen, die de lichthinder naar de omgeving reduceert en bovendien worden er groenaanplantingen rond de serre voorzien.

Gelet op de bij het dossier gevoegde bijlage passende beoordeling in functie van het habitatrichtlijngebied in de omgeving van het bedrijf (minimum 400 m afstand).

De aanvraag voldoet aan de voorwaarden van de van toepassing zijnde verordeningen (zie verder in de verslag).

De voorwaarden van opslag van preilooft behoren niet tot het afwegingskader van de goede. Ruimtelijke ordening.

Er worden geen nieuwe opritten voorzien, de bestaande toegangen blijven ongewijzigd. De toename van het verkeer is eerder beperkt en te verantwoorden en is te beschouwen als normale agrarische bedrijfsvoering.

Het bezwaar is ontvankelijk doch ongegrond, gelet op de hierboven aangehaalde motivatie.

(...)

De plaats waar de werken voorzien zijn ligt volgens het van kracht zijnde gewestplan Mechelen met koninklijk besluit van 05-08-1976 in agrarisch gebied. (...)

De plaats waar de werken voorzien zijn ligt volgens het bijzonder plan van aanleg landelijk gebied zuidelijke strook deel 1 met KB van 27-03-1980 in art.5 agrarische gebieden.

Aldaar gelden de volgende bestemmingsvoorschriften:

Deze zijn bestemd voor agrarische productie doeleinden. Onder agrarisch bedrijf wordt verstaan een volwaardig akker- en weidebedrijf, een volwaardig fruitteeltbedrijf, een volwaardig tuinbouwbedrijf, een volwaardig boomkwekerij bedrijf, een volwaardig bloemen- en sierteeltbedrijf, een volwaardig varkens-, pluimvee- en kalverhouderij maar geen bio-industrie, ofwel een uit twee of meer van genoemde bedrijfstakken samengesteld volwaardig bedrijf al dan niet met vee. De volwaardigheid blijkt uit een attest van het ministerie dat de landbouw tot zijn bevoegdheid heeft.

De plaats waar de werken voorzien worden is niet gelegen binnen de grenzen van een goedgekeurd ruimtelijk uitvoeringsplan, noch binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde en niet vervallen verkaveling.

Het blijft dus de bevoegdheid van de overheid om de aanvraag te toetsen aan de gebruikelijke inzichten en noden betreffende de goede aanleg der plaats, gebaseerd op de eerder geciteerde voorschriften van het van kracht zijnde bijzonder plan van. aanleg.

(...)

De aanvraag is principieel in overeenstemming met de geldende voorschriften van het bijzonder plan van • aanleg, zoals hierboven omschreven.

(...)

Toetsing aan de goede ruimtelijke ordening

(...)

Het betreft een eigendom bebouwd met een landbouwbedrijf.

De bouwplaats is gelegen langs de Boskant(BOR) in een landelijke omgeving ten zuiden van Bornem met in de omgeving landbouwbedrijven met enkele verspreide eengezinswoningen. De aanvraag omvat: bouwen van een serre en een loods en het aanleggen van een vijver en verharding en plaatsen van een automatenhuisje.

Het betreft: nieuwe constructies:

- glasserre 9596 m²
- corridor 360 m²
- overdekte constructie voor prei-afval van 49m²
- automaten huisje 5,2 m²
- aanleggen van een vijver van 300m²

(...)

Door de geldende stedenbouwkundige voorschriften van het bijzonder plan van aanleg en de reeds bestaande bebouwingen en de reeds aanwezige infrastructuur, is de ordening van het gebied bekend. Door de configuratie en de reeds aanwezige bebouwing op de omliggende percelen, brengt de voorgestelde aanvraag, bouwen van een serre en een loods en het aanleggen van een vijver en verharding en plaatsen van een automaten huisje, de 'goede ordening van het gebied niet in het gedrang. Gelet op de aangehaalde motivatie bij het standpunt met betrekking tot het ingediende bezwaar.

De privacy van derden wordt niet in gevaar gebracht.

(...)

De vergunning wordt afgegeven onder volgende voorwaarden: (...)

...”

Tegen die beslissing tekent de verzoekende partij op 8 juli 2013 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 5 september 2013 om het beroep onontvankelijk te verklaren.

De verwerende partij verklaart het beroep op 12 september 2013 onontvankelijk. De verwerende partij oordeelt dat de verzoekende partij als derde-belanghebbende geen persoonlijke hinder en nadelen aantoon.

2.

Met een aangetekende brief van 28 november 2013 stelt de verzoekende partij bij de Raad een vordering in tot vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 12 september 2013.

De Raad heeft met het arrest van 23 juni 2015 met nummer A/2015/0383 het beroep ontvankelijk en gegrond verklaard. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 12 september 2013 wegens schending van de hoorplicht aangezien de verzoekende partij niet werd gehoord.

3.

Ingevolge dit vernietigingsarrest wordt de procedure door de verwerende partij hernomen.

In zijn verslag van 24 september 2015 adviseert de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar om het administratief beroep van de verzoekende partij opnieuw onontvankelijk te verklaren.

De verwerende partij beslist op 1 oktober 2015 om het beroep van de verzoekende partij opnieuw onontvankelijk te verklaren wegens het niet aantonen van persoonlijke hinder en nadelen.

4.

Met een aangetekende brief van 10 december 2015 stelt de verzoekende partij bij de Raad een vordering tot vernietiging in tegen de beslissing van de verwerende partij van 1 oktober 2015.

De Raad heeft met het arrest van 12 september 2017 met nummer A/1718/0027 het beroep ontvankelijk en gegrond verklaard. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 1 oktober 2015 wegens schending van de hoorplicht omdat geen mondelinge hoorzitting werd georganiseerd en de verzoekende partij niet de mogelijkheid gekregen heeft om te reageren op het nieuwe verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar. Bovendien stelde de Raad vast dat de beoordeling van het belang van de verzoekende partij in de bestreden beslissing de vorm had van een stijlclausule en dus gebrekkig gemotiveerd was.

De Raad heeft in het arrest, met toepassing van artikel 37 DBRC-decreet, de verwerende partij opgelegd om de verzoekende partij mondeling te horen na mededeling van het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar.

5.

Ingevolge dit tweede vernietigingsarrest wordt de procedure door de verwerende partij hernomen. De verzoekende partij ontvangt, met een brief van 10 oktober 2017, het bericht van de verwerende partij dat het beroep opnieuw wordt nagekeken met het oog op verslag.

In zijn verslag van 30 november 2017, dat aan de partijen bezorgd wordt met een e-mail op diezelfde dag, adviseert de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar om het administratief beroep van de verzoekende partij opnieuw onontvankelijk te verklaren.

Op 4 december 2017 vindt de hoorzitting plaats, in aanwezigheid van de verzoekende partij en de tussenkomende partij. Diezelfde dag maken zowel de verzoekende als de tussenkomende partijen aanvullende nota's over aan de verwerende partij als replieken op het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar.

De verwerende partij verklaart het beroep op 7 december 2017 als volgt onontvankelijk en dit gelijkluidend aan het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar:

“
...

10. BEOORDELING NA ARREST RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

*Er wordt vastgesteld dat het beroepschrift van 8 juli 2013 geen concrete omschrijving bevat van mogelijke **persoonlijke hinder** volgend uit de beslissing van 10 juni 2013 van het college van burgemeester en schepenen van Bornem.? In het licht van artikel 4.7.21, §2, 2° VCRO kan het beroepschrift als onontvankelijk worden beschouwd.*

Middels een schrijven van 31 juli 2015 werd de beroepende partij de mogelijkheid geboden om schriftelijk gehoord te worden. Beroepende partij kreeg de mogelijkheid om zijn argumentatie, omtrent het standpunt van de provinciaal stedenbouwkundige ambtenaar (het niet aantonen van persoonlijke hinder en nadelen), dan wel andere elementen waarvan hij meent dat ze relevant zijn aangaande het ingediende beroep, schriftelijk uiteen te zetten in de zin van artikel 4.7.23 §1 VCRO.

Op 18 augustus 2015 ontving de provinciaal stedenbouwkundige ambtenaar een schriftelijke nota (d.d. 17 augustus 2015), namens de beroepende partij opgesteld door Tom Swerts (GD&A advocaten).

Deze aanvullende, schriftelijke uiteenzetting wijzigde niets aan de onontvankelijkheid van het oorspronkelijk beroepschrift.

Op basis van het arrest van de Raad voor vergunningsbetwistingen werd er een mondelinge hoorzitting georganiseerd op 4 december 2017.

Er werden geen bijkomende elementen naar boven gebracht, die de onontvankelijkheid kunnen weerleggen.

Elke derde kan een beroep indienen tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen, in zoverre hij rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden van de vergunde werken. De derde moet dit evenwel uitdrukkelijk aantonen in zijn beroepschrift.

Hinderaspecten kunnen geredelijk worden onderscheiden in visuele hinder (slechte stedenbouwkundige-architectonische inpasbaarheid), hinder ingevolge de slechte functionele inpasbaarheid in de omgeving (hinder ingevolge het ondoelmatige ruimtegebruik, mobiliteitshinder, ...) c.q. geluidshinder, trillingshinder, geurhinder, stofhinder, rookhinder, stralingshinder en lichthinder (deze laatste hinderaspecten vormen uiteraard de traditionele compartimenteringen binnen de milieuhinder).

Beroeper moet het bestaan van de hinder of nadelen voldoende waarschijnlijk maken en moet de aard en de omvang ervan voldoende concreet omschrijven. Tegelijk moet beroeper aantonen dat er een rechtstreeks of onrechtstreeks causaal verband bestaat tussen de uitvoering of de realisatie van de vergunningsbeslissing en de hinder of nadelen die zij ondervindt of zal ondervinden.

In dit dossier wordt in het beroepschrift verder ook geen omschrijving van de hinder of nadelen gegeven die beroepers kunnen ondervinden van de vergunningsbeslissing.

De hier aangehaalde ‘beroepsgrievens’ (schending van de verplichte adviesverlening, gebrekkige beoordeling van de goede ruimtelijke ordening, gebrekkige beoordeling waterproblematiek/mobiliteitsimpact, hinder op de aanwezige vleermuizenpopulatie) zijn te beschouwen als een inhoudelijke kritiek op de beoordeling door het college van burgemeester en schepenen en op de ‘goede ruimtelijke ordening’.

Ze tonen geen individueel verband met de beroepers.

...

Dat is de bestreden beslissing.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE TUSSENKOMST

A. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de tussenkomende partij

1.

De verzoekende en de verwerende partij betwisten het belang van de tussenkomende partijen niet.

2.

Het onderzoek naar de ontvankelijkheid van een verzoek tot tussenkomst, en meer in het bijzonder wat betreft het belang van de partijen, betreft de openbare orde en behoort ambtshalve de Raad toe.

2.1

Voor zover de tweede tussenkomende partij in het verzoek tot tussenkomst aangeeft aanvrager van de voorliggende stedenbouwkundige vergunning te zijn, dient de Raad op basis van de stukken in het dossier noodzakelijk vast te stellen dat het de eerste tussenkomende partij is, de heer Benny BOLSENS, die in deze moet beschouwd worden als de aanvrager van de verleende stedenbouwkundige vergunning. Het verzoek tot tussenkomst van de tweede tussenkomende partij moet dan ook als onontvankelijk worden afgewezen, bij gebrek aan aanduiding van enig ander belang.

Op de zitting van 30 april 2019 wordt hierover standpunt ingenomen. De raadsman van de tussenkomende partijen verklaart dat ook de tweede tussenkomende partij, mevrouw Liesbeth SMET, belang heeft bij de huidige vordering tot vernietiging, omdat ze samen met de eerste tussenkomende partij ‘mede-uitbaatster’ is van de feitelijke vereniging ‘t Zomerkoninkje. Aldus is ze ook (onrechtstreeks) medebegunstigde van de bestreden beslissing.

2.2

In hun verzoekschrift tot tussenkomst schrijven de tussenkomende partijen dat ze de indieners zijn van de aanvraag en de begunstigden zijn van de bestreden beslissing. In hun schriftelijke uiteenzetting voegen ze niets toe. De tussenkomende partijen beroepen zich dus op de toepasselijke versie van artikel 4.8.21 in samenlezing met artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 1° VCRO, als aanvrager van de vergunning. Aangezien ze zich niet, ook niet impliciet, beroepen op artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO als belanghebbende derde, kan het belang van de tweede tussenkomende partij, om tussen te komen ter ondersteuning van de bestreden beslissing, niet aanvaard worden.

2.3

Ook in het arrest van 12 september 2017 met nummer RvVb/A/1718/0027 heeft de Raad de onontvankelijkheid van de tussenkomst van de tweede tussenkomende partij vastgesteld op basis van deze overweging. Er zijn op heden geen redenen om daar anders over te oordelen. Het is immers niet omdat de tweede tussenkomende partij deelgenoot is van een feitelijke vereniging dat ze automatisch moet beschouwd worden als aanvrager van de vergunning, zeker wanneer uit de stukken, en in het bijzonder het aanvraagformulier, blijkt dat enkel de eerste tussenkomende partij de aanvraag heeft ingediend.

Het verzoek tot tussenkomst is in de aangegeven mate ontvankelijk.

3.

Waar hierna sprake is van de tussenkomende partij wordt de eerste tussenkomende partij bedoeld.

B. Onontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het verzoek tot tussenkomst

Uit het dossier blijkt dat het verzoekschrift tot tussenkomst tijdig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

VI. ONDERZOEK VAN DE MIDDELEN – EERSTE EN TWEEDE MIDDEL

Standpunt van de partijen

1.

1.1

In haar eerste middel roept de verzoekende partij de schending in van het gezag van gewijsde van het arrest van de Raad van 12 september 2017; van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna: Motiveringswet) en van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder het zorgvuldigheidsbeginsel, de materiële en formele motiveringsverplichting en het redelijkheidsbeginsel.

Volgens de verzoekende partij leest de verwerende partij het arrest van de Raad verkeerd waar ze ervan uitgaat dat de Raad enkel heeft vastgesteld dat de hoorplicht geschonden was. Ze wijst erop dat het vernietigingsarrest duidelijk gesteld heeft dat ook de beoordeling van het belang niet afdoende gebeurd was. Ze is van oordeel dat de verwerende partij het gezag van gewijsde geschonden heeft door haar belang met een loutere stijlformule te beoordelen. Ze meent dat hierdoor ook het zorgvuldigheids- en motiveringsbeginsel geschonden zijn.

1.2

In het tweede middel roept de verzoekende partij de schending in van artikel 4.7.21, §1 VCRO, van artikel 1, §1, tweede lid van het besluit van de Vlaamse regering van 24 juli 2009 tot regeling van sommige onderdelen van de administratieve beroepsprocedure inzake stedenbouwkundige of verkavelingsvergunningen (hierna: Beroepenbesluit); van de artikelen 2 en 3 van de Motiveringswet en van het zorgvuldigheidsbeginsel, de materiële en formele

motiveringsverplichting en het redelijkheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

De verzoekende partij wijst er vooreerst op dat het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar, waarin de onontvankelijkheid van het beroep wordt voorgesteld, integraal overgenomen is in de bestreden beslissing. Ze verwijst vervolgens naar haar replieknota waarin ze aangegeven heeft, met verwijzing naar haar eerdere stukken, dat de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar artikel 1, §1, tweede lid van het Beroepenbesluit te strikt leest. En dat dit reeds werd bevestigd in het vernietigingsarrest van 12 september 2017.

Verder argumenteert de verzoekende partij dat haar beroepschrift van 8 juli 2013 wel degelijk een uitgebreide omschrijving van de rechtstreekse en onrechtstreekse hinder of nadelen omvat die ze kan ondervinden. Ze stelt dat ze haar eigendomssituatie hierin duidelijk heeft aangetoond en voldoende waarschijnlijk heeft gemaakt dat ze als rechtspersoon een persoonlijk nadeel kan ondervinden. Ze vervolgt dat ze in dit beroepschrift ook kritiek ten gronde heeft gegeven, maar dat die steeds betrokken werd op haar eigendom. Als voorbeeld verwijst ze naar het verdwijnen van het weidse uitzicht wat gestaafd werd met een foto vanaf haar eigendom.

De verzoekende partij erkent dat ze als rechtspersoon geen zintuigelijke hinder kan ondervinden, maar ze is van oordeel dat de bewoners aan wie ze haar eigendom verhuurt, dit wel kunnen. Ze besluit dan ook dat ze minstens onrechtstreekse hinder kan ondervinden en dat ze dus een ontvankelijk administratief beroep kan instellen. Hier anders over oordelen zou volgens haar het anders voor rechtspersonen bijna onmogelijk maken om administratief beroep in te dienen tegen vergunningsbeslissingen die betrekking hebben op hun eigendom.

2.

2.1

De verwerende partij antwoordt op het eerste middel dat uit de bestreden beslissing afdoende blijkt dat ze kennis genomen heeft van de beide vernietigingsmotieven uit het arrest en dat ze rekening gehouden heeft met de opgelegde injunctie en het gezag van gewijsde. Ze licht toe dat ze een mondelinge hoorzitting georganiseerd heeft en het belang van de verzoekende partij aan een nieuwe beoordeling heeft onderworpen. Ze is van oordeel het belang niet met een stijlclausule gemotiveerd te hebben heeft, aangezien ze concreet is ingegaan op de grieven uit het beroepschrift.

2.2

Met betrekking tot het tweede middel stelt de verwerende partij dat uit het Beroepenbesluit volgt dat de opgeworpen hinder en nadelen persoonlijk moeten zijn en dat dit niet gelijk te stellen is met de 'hinder voor de goede ruimtelijke ordening'. Ze verdedigt het standpunt dat in het beroepschrift van de verzoekende partij geen concrete omschrijving van die hinder of nadelen terug te vinden is. Ze is van oordeel dat de bezwaren van de verzoekende partij geen individueel verband vertonen en eerder te beschouwen zijn als inhoudelijke kritiek op de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening door het college van burgemeester en schepenen. Hierbij wijst de verwerende partij op het feit dat het loutere eigenaarschap van een naburig perceel de verzoekende partij geen belang verschaft.

Ook de hinder die de bewoners van de woning op het perceel van de verzoekende partij kunnen ondervinden, is volgens de verwerende partij niet voldoende om de verzoekende partij een belang te verschaffen. Die bewoners hebben immers nooit enig bezwaar of beroep ingediend tegen de vergunningsbeslissing en ondervinden ze dus blijkbaar geen hinder of nadelen.

Tot slot vermeldt de verwerende partij dat de ingediende replieknota's geen nieuwe elementen bevatten en dat ze als vergunningverlenend bestuursorgaan de argumenten van het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar kon bijtreden. Volgens de verwerende partij toont de verzoekende partij niet aan welke argumenten uit haar nota niet zouden zijn beantwoord. Bovendien voorziet het Beroepenbesluit niet in een mogelijkheid tot regularisatie van een beroepschrift, zodat de replieknota geen elementen over hinder of nadelen kan bevatten die niet al uiteengezet zijn in het beroepschrift.

3.

3.1

De tussenkomende partij stelt in haar schriftelijke uiteenzetting over het eerste middel dat de verzoekende partij het arrest van 12 september 2017 verkeerd leest. De Raad heeft volgens de tussenkomende partij in dit arrest erkend dat de verzoekende partij geen zintuigelijke hinder opgeworpen heeft in het beroepschrift en heeft de vraag opgeworpen of de andere elementen, die de verzoekende partij aangehaald heeft, wel voldoende zijn om het beroep ontvankelijk te verklaren. De tussenkomende partij is het eens met de verwerende partij dat het beroepschrift enkel betrekking heeft op het eigenaarschap van de verzoekende partij en zich beperkt tot inhoudelijke kritiek op de beslissing van het college van burgemeester en schepenen.

3.2

In het tweede middel betoogt de tussenkomende partij dat de verzoekende partij vaag blijft over het feit dat haar beroepschrift geen persoonlijk rechtstreeks of onrechtstreeks nadeel omschrijft. Ze meent dat de verzoekende partij de vaststelling van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar dat haar beroep onontvankelijk is, niet betwist. Ze wijst erop dat de verzoekende partij ook niet aantoont waar ze in het beroepschrift een beschrijving zou hebben gegeven van de door haar geleden of gevreesde rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen. Voor het overige sluit ze zich aan bij het standpunt van de verwerende partij dat inhoudelijke kritiek op de beslissing van de gemeente de verplichte omschrijving van het belang niet kan vervangen. Ze besluit dat de verwerende partij zich dan ook terecht kon aansluiten bij het standpunt van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar en dat de bestreden beslissing afdoende gemotiveerd is waarbij rekening werd gehouden met de ingediende replieknota's.

4.

4.1

In haar wederantwoordnota volhardt de verzoekende partij voor het eerste middel dat de verwerende partij het arrest verkeerd interpreteert. Ze benadrukt de verstrengde motiveringsplicht in hoofde van de verwerende partij na een vernietigingsarrest.

4.2

Met betrekking tot haar tweede middel volhardt de verzoekende partij dat haar beroepschrift een voldoende omschrijving bevat van de mogelijke rechtstreekse en onrechtstreekse hinderelementen. Ze merkt op dat de verwerende partij pas in haar antwoordnota grondig ingaat op het beroepschrift, net zoals in de vorige procedures. Dit toont volgens de verzoekende partij aan dat de bestreden beslissing zelf zonder enig verder onderzoek tot stand is gekomen, omdat daar elk spoor naar de concrete inhoud van het beroepschrift ontbreekt. Ten slotte herhaalt de verzoekende partij dat de bestreden beslissing geen enkele melding maakt van de aanvullende nota die ze ingediend heeft, wat aantoont dat de beoordeling opnieuw onzorgvuldig gebeurd is.

Beoordeling door de Raad

1.

De verzoekende partij voert in essentie aan dat de verwerende partij bij het nemen van de herstelbeslissing de aangevoerde hinder en nadelen op een onzorgvuldige wijze heeft onderzocht en daardoor ook geen rekening heeft gehouden met de vernietigingsmotieven van het tweede vernietigingsarrest van de Raad.

2.

2.1

In de bestreden beslissing verwijst de verwerende partij op uitdrukkelijke wijze naar de vernietigingsmotieven van het arrest van de Raad van 12 september 2017 onder de ondertitel “*geen afdoende beoordeling van het belang*”.

Wanneer de verwerende partij na een vernietigingsarrest opnieuw uitspraak doet, dient ze het dossier opnieuw in volledigheid te beoordelen, hierbij rekening houdend met het gezag van gewijsde van het vernietigingsarrest. Dit gezag strekt zich uit tot alle motieven die aan de vernietiging ten grondslag liggen en er de noodzakelijke ondersteuning van uitmaken in de mate dat die motieven betwistingen beslechten die typisch zijn voor die zaak.

Rekening houdende met voormeld vernietigingsarrest had de verwerende partij met de nodige zorgvuldigheid concreet de door de verzoekende partij, als derde-belanghebbende, ingeroepen hinder en nadelen, ter ondersteuning van haar belang moeten onderzoeken.

2.2

De Raad stelt evenwel vast dat de verwerende partij, na synthese van het vernietigingsarrest, nadien terug vervalt in algemene bewoordingen en zich beperkt tot de stelling dat er geen bijkomende elementen naar boven gebracht werden die de onontvankelijkheid van het ingediende beroepschrift kunnen weerleggen en dat er in het beroepschrift geen omschrijving gegeven wordt van de hinder of nadelen die ‘beroepers’ kunnen ondervinden. Waar de Raad nog kan aanvaarden dat de vermelding van ‘beroepers’ een louter onachtzaamheid of materiële vergissing is, blijkt uit de bestreden beslissing echter niet dat ze inhoudelijk gekeken heeft naar de argumenten die de verzoekende partij aangebracht heeft ter staving van haar belang. Hoewel de verwerende partij in de bestreden beslissing terecht stelt dat verschillende aangehaalde beroepsgrievan te beschouwen zijn als een inhoudelijke kritiek op de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening door het college van burgemeester en schepenen, schiet ze opnieuw tekort in haar verplichting om het belang van de verzoekende partij *in concreto* te onderzoeken.

In het vernietigingsarrest van 12 september 2017 heeft de Raad nochtans vastgesteld dat de verzoekende partij in haar beroepschrift en haar aanvullende nota een aantal argumenten aanbrengt die onmiskenbaar te maken hebben met haar eigendom en/of die een weerslag zullen hebben op haar eigendom, zonder dat daarbij sprake is van zintuiglijke hinder of nadelen. De verzoekende partij heeft na voormeld vernietigingsarrest opnieuw een nota ingediend waarin ze nogmaals argumenten heeft uiteengezet.

3.

De Raad brengt opnieuw in herinnering dat de beoordeling van de te omschrijven gevreesde hinder en nadelen niet op overdreven formalistische wijze mag gebeuren. Het volstaat dat de verzoekende partij de rechtstreekse of onrechtstreekse hinder aannemelijk maakt. Daarbij moet en kan het volledige administratief beroepschrift in aanmerking genomen worden. Daarenboven is het

geenszins verboden om de in het verzoekschrift aangevoerde hinder en nadelen verder te verduidelijken in een replieknota na kennisname van een op dit punt ongunstig verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar.

In haar administratief beroepschrift stelt de verzoekende partij dat ze visuele hinder verwacht van de geplande handelingen voor de bewoners van de woning die haar eigendom is. Ze stelt dat het uitzicht op de velden achter de woning zal verdwijnen door de wand van de op te richten serre. Gelet op de grootte van de geplande serre en de gedeeltelijke insluiting van het perceel van de verzoekende partij door de percelen van de tussenkomende partij, lijkt het de Raad niet onwaarschijnlijk dat de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een invloed of weerslag zal hebben op het perceel in eigendom van de verzoekende partij. Bovendien zijn in het administratief dossier foto's aanwezig die een risico op hinder door wateroverlast lijken aan te duiden en vermeldt het verslag van de hoorzitting dat de beroepsindieners wateroverlast vreest, wat ze ook als beroepsgrief had geformuleerd. Hier gaat de bestreden beslissing niet op in.

De Raad kan dan ook alleen maar vaststellen dat de verzoekende partij reeds in haar administratief beroepschrift voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat ze rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge de bestreden beslissing, minstens dat de vrees ervoor reëel is. De schending van artikel 4.7.21, §2 VCRO staat dan ook vast.

Doordat de bestreden beslissing op identieke wijze de bewoordingen van het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar overneemt, blijkt ook niet of de verwerende partij de argumenten die de verzoekende partij nog ingebracht heeft tegen dit verslag wel degelijk in de besluitvorming heeft betrokken. Integendeel blijkt uit het verslag van de hoorzitting dat de verzoekende partij de waterproblematiek heeft aangekaart, wat ook vermeld werd in haar aanvullende nota. Hierover wordt in de bestreden beslissing niets gezegd.

4.

De verwerende partij kan ook niet gevolgd worden in haar stelling dat de verzoekende partij zich niet kan beroepen op de visuele hinder die de bewoners op het perceel zullen ondervinden, onder meer omdat die zelf nooit een bezwaar of een beroepschrift hebben ingediend. Het feit dat de verzoekende partij eigenaar is en geen bewoner maakt wel degelijk een in acht te nemen gegeven aangezien ze als eigenaar in haar rechten wordt gehinderd. De realisatie van het aangevraagde zal immers een impact hebben om de onmiddellijke omgeving van haar eigendom. Als verhuurder moet de verzoekende partij ter vrijwaring van haar eigendomsrecht kunnen opkomen tegen beslissingen die beperkingen dreigen op te leggen aan de uitvoering van de huurovereenkomst. Het lijdt dan ook geen twijfel dat de verzoekende partij, als eigenaar van het naburig perceel, wel degelijk belang heeft om een wettigheidstoetsing van de bestreden beslissing uit te lokken. Door de ligging van haar woning ondergaat de verzoekende partij minstens een onrechtstreekse invloed van het uit te voeren project. In die zin heeft de verzoekende partij terecht de visuele hinder van de grootschalige serre ingeroepen om eventuele genotsschade van haar huurders te voorkomen.

De middelen zijn in de aangegeven mate gegrond.

VII. BEVEL MET TOEPASSING VAN ARTIKEL 37 DBRC-DECREET

Overeenkomstig artikel 37 van het DBRC-decreet kan de Raad, naast het bevel om een nieuwe beslissing te nemen een door de Raad te bepalen termijn, de procedurele handelingen omschrijven die voorafgaand aan de herstelbeslissing moeten worden gesteld.

De Raad legt de verwerende partij op om het belang van de verzoekende partij *in concreto* te beoordelen en hierbij rekening te houden met het aanvankelijk ingediend beroepschrift en de aanvullende nota's die door de verzoekende partij werden ingediend in het kader van de administratieve procedure, ook na de eerder tussengekomen vernietigingsarresten.

VIII. KOSTEN

1.

De verzoekende partij vraagt om de kosten van het geding, met inbegrip van een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro toe te kennen, die ten laste van de verwerende partij komt. De verwerende partij heeft hierover geen verweer gevoerd.

De tussenkomende partij vraagt om de kosten van het geding, met inbegrip van een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro ten laste van de verzoekende partij te leggen.

2.

Met toepassing van artikel 33 DBRC-decreet legt de Raad de kosten van het beroep ten laste van de partij die ten gronde in het ongelijk gesteld wordt.

Artikel 21, §7 DBRC-decreet bepaalt dat de Raad op verzoek een rechtsplegingsvergoeding kan toekennen, die een forfaitaire tegemoetkoming is in de kosten en erelonen van de advocaat van de partij die ten gronde in het gelijk gesteld wordt.

3.

3.1

Aangezien de verzoekende partij ten gronde in het gelijk gesteld wordt, is er grond om een rechtsplegingsvergoeding toe te kennen en valt deze rechtsplegingsvergoeding samen met haar rolrecht ten laste van de verwerende partij als ten gronde in het ongelijk gestelde partij.

3.2

Op grond van artikel 21, §7, zesde lid DBRC-decreet kan een tussenkomende partij niet worden gehouden tot de betaling van de rechtsplegingsvergoeding of die vergoeding genieten. Het verzoek van de tussenkomende partij om een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro wordt verworpen.

De tussenkomende partij dient ook de kosten van haar tussenkomst zelf te dragen. Zij beslist immers zelf al dan niet tussen te komen in een procedure. De tussenkomst van de tussenkomende partij mag immers de inzet van de procedure niet verzwaren voor de verzoekende partij noch voor de verwerende partij.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van Benny BOLSENS is ontvankelijk.
2. Het verzoek tot tussenkomst van Liesbeth SMET is onontvankelijk.
3. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 7 december 2017, waarbij het administratief beroep van de verzoekende partij tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Bornem van 10 juni 2013 onontvankelijk wordt verklaard.
4. De Raad beveelt de verwerende partij een nieuwe beslissing te nemen over het administratief beroep van de verzoekende partij en dit binnen een termijn van vier maanden te rekenen vanaf de dag na de dag van de betekening van dit arrest.
5. De verwerende partij moet hierbij rekening houden met de overwegingen in 'Bevel met toepassing van artikel 37 DBRC-decreet'.
6. De Raad legt de kosten van het beroep bestaande uit het rolrecht van de verzoekende partij, bepaald op 200 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro verschuldigd aan de verzoekende partij, ten laste van de verwerende partij.
7. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 200 euro, ten laste van de tussenkomende partijen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 28 mei 2019 door de tweede kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de tweede kamer,

Stephanie SAMYN

Hilde LIEVENS